

دوشنبه 26 اسفند 1392 - 15 جمادی الاول 1434 - 17 مارس 2014

حجت الاسلام و المسلمین حاج سیداحمد خمینی در 24 اسفند سال 1324 شمسی در بیت علم و عرفان و فضیلت و مجاهدت، در شهر مقدس قم دیده به جهان گشود.

* 26 اسفند در گذر تاریخ

* رحلت یادگار امام حجت الاسلام و المسلمین «حاج سیداحمد خمینی» (1373 ش)

حجت الاسلام و المسلمین حاج سیداحمد خمینی در 24 اسفند سال 1324 شمسی در بیت علم و عرفان و فضیلت و مجاهدت، در شهر مقدس قم دیده به جهان گشود. پس از پایان دوره دبیرستان و به هنگام تبعید والد معظمش حضرت امام خمینی(ره) به نجف اشرف، به تحصیل علوم اسلامی پرداخت و مدارج علمی را پیمود. حاج سید احمد پس از شهادت برادر بزرگوارش آیت الله سیدمصطفی خمینی، مسؤولیت اصلی ارتباط امام امت با یاران انقلاب را به عهده گرفت و تا پیروزی انقلاب اسلامی و پس از استقرار نظام اسلامی، این ارتباط را کاملاً حفظ نمود و در تمامی لحظات در کنار حضرت امام بود. ایشان در پاریس، علاوه بر مقابله با جریان‌های سیاسی منحرف از خط امام و برنامه‌ریزی دقیق برای تنظیم امور بیت و دفتر امام در نوفل لوشاتو، رسالتی مهم بر عهده داشت که تجربه کافی آن را قبلاً طی سال‌های مبارزه در ایران آموخته بود. این رسالت مهم، برقراری ارتباط‌های گسترده و لازم بین اقشار مختلف جامعه انقلابی ایران و رهبری انقلاب در خارج از کشور بود. ایشان پس از ورود به کشور و پیروزی انقلاب اسلامی، همانند گذشته، زمینه‌های لازم را برای هدایت امور انقلاب و تنظیم بیت و دفتر امام و تامین شرایط برای ارتباط‌های گسترده امام با مردم و مسؤولان که روزانه در نوبت‌های متوالی به دیدار امام می‌شتافتند، فراهم می‌نمود. وی به عنوان رییس دفتر امام، بخشی از مسؤولیت‌های خطیر ایشان را برعهده گرفت و در خلال این مدت، با قوت و به خوبی، از ایفای وظایف محوله برآمد. همچنین با شروع جنگ، کسب اطلاعات دقیق روزمره از آخرین وضعیت جنگ و آخرین اخبار از شرایط سیاسی و اجتماعی جامعه و موضع‌گیری افراد و گروه‌ها در قبال جنگ، تنظیم و جمع‌بندی اطلاعات و رساندن به موقع این اخبار به حضرت امام، مسؤولیتی بود که مرحوم حاج احمد خمینی آن را با مدیریت عالی خود انجام می‌داد. ایشان پس از رحلت جانگداز حضرت امام خمینی(ره)، به عضویت مجلس خبرگان رهبری و نمایندگی مقام معظم رهبری در شورای عالی امنیت ملی کشور برگزیده شد و تولیت مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی را برعهده گرفت و بسیاری از کتاب‌ها و نوشتارهای امام را به زیبایی منتشر نمود. ارتباط حاج سیداحمد با مقام معظم رهبری بسیار گرم و زبانزد همگان بود و از یاران صدیق رهبر انقلاب و مورد احترام همه ملت ایران بود. این روحانی مجاهد سرانجام پس از چند روز بیماری حاد، در 26 اسفند 73 در 49 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از اقامه نماز میت توسط حضرت آیت الله خامنه‌ای، طی مراسم باشکوهی در جوار مزار پدر ارجمندش مدفون گردید.

* ارتحال مدرس برجسته حوزه علمیه قم آیت الله «احمد پایانی اردبیلی» (1375 ش)

آیت الله احمد پایانی اردبیلی استاد برجسته و معروف حوزه علمیه قم و چهره شهیر علم و فضل و تقوا، در سال 1306 ش (1346 ق) در اردبیل به دنیا آمد. پس از تحصیل مقدمات در زادگاه خویش، در 20 سالگی راهی قم شد و از محضر آیات عظام سیدمحمد باقر سلطانی، سید شهاب الدین مرعشی نجفی، سیدمحمد حجت، سید حسین بروجردی و سید محمد محقق داماد بهره برد. آیت الله پایانی همزمان با تحصیل، به تدریس می‌پرداخت و علی‌رغم تنگدستی، لحظه‌ای از تحصیل و تدریس باز نماند. ایشان طی پنجاه سال تدریس سطوح، شاگردان فراوانی را پرورش داده و طی سال‌های آخر عمر، جلسات آموزشی ایشان، از پررونق‌ترین جلسات حوزه به شمار می‌رفت. آیت الله پایانی از ابتدای شروع مبارزات ضد رژیم به رهبری حضرت امام خمینی(ره)، به پیکار با دستگاه پهلوی پرداخت. ایشان همگام با دیگر مدرسین حوزه، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم را پی افکند و نامش همواره در ذیل اعلامیه‌های جامعه مدرسین دیده می‌شد. ایشان پس از پیروزی انقلاب نیز از مدافعان انقلاب بود و از تایید و پشتیبانی مواضع امام دریغ نمی‌کرد. از این عالم بزرگوار تالیفات متعددی بر جای مانده که حاشیه کفایة الاصول، تقریرات آیت الله بروجردی و حجت کوه کمره‌ای و شرح مکاسب و... از آن جمله‌اند. سرانجام این عالم وارسته در 26 اسفند 1375 ش برابر با 6 ذیقعد 1417 ق در 69 سالگی دارفانی را وداع گفت و در کنار استاد خود، محقق داماد در حرم حضرت معصومه(س) آرامید.

* سیل در استانهای کردستان، آذربایجان و کرمانشاه و مازندران صدها خانه را ویران کرد و صدها هکتار زمین کشاورزی را نابود ساخت (1352 ش)

* 15 جمادی الاول در گذر تاریخ

* تولد «میرزا محمد حسن شیرازی» مرجع عالی‌قدر و استکبارستیز شیعه (1230 ق)

ابومحمد، محمد حسن بن محمود بن اسماعیل حسینی شیرازی معروف به میرزای مجدد، معزالدین و میرزای بزرگ شیرازی، مرجع تقلید شیعیان زمان خود و فقیه امامی بود که در 15 جمادی الاولی سال 1230 ق در شیراز متولد گردید. وی قبل از 20 سالگی، صاحب اجازه از سیدمحقق میرسید حسن بیدآبادی شد و در اصفهان به تحصیل پرداخت. از جمله استادان وی صاحب جواهر و صاحب انوار الفیقه، محمد ابراهیم کلباسی، محمدتقی اصفهانی و علی ثستری بودند. میرزای شیرازی پس از شیخ مرتضی انصاری، مرجع عالم اسلام گردید و در حدود سی سال این سمت را به عهده داشت. شاگردان زیادی در مکتب میرزا کسب علم کرده‌اند که از آن میان حضرات آیات عظام: علامه سیدمحمد کاظم یزدی، آخوند خراسانی، شیخ‌فضل‌الله نوری، میرزا حسین نوری، سیدحسین صدر، ابراهیم دامغانی، سید اسماعیل شیرازی و شریف جواهری را می‌توان نام برد. از کارهای بزرگ میرزای شیرازی، صدور فتوای تاریخی تحریم تنباکو در زمان ناصرالدین شاه قاجار به عنوان اولین مقاومت منفی مردمی در ایران علیه بیگانگان بود که باموفقیت انجام شده است. از آثار این مرجع بزرگ: کتاب فی الطهارة، نجات العباد، رسالة فی الرضا و رسالة فی المشتق می‌باشد. میرزا در سال 1312 ق در 82 سالگی در سامرا فوت نمود و در نجف اشرف به خاک سپرده شد.

* انتشار اولین شماره از روزنامه ی «عروة الوثقی» در پاریس (1301 ق)

سیدجمال الدین اسدآبادی، روحانی مبارز و دانشمند بزرگ مسلمان به منظور تحقق آرمان خود، مبنی بر اتحاد ملل اسلامی، انجمنی به نام «عروة الوثقی» دایر کرد و پس از مدتی، روزنامه‌ای نیز به همین نام در پاریس منتشر ساخت. سیدجمال الدین با همکاری شیخ محمد عبده، با درج مقالات اسلامی و نیز مصاحبه با دانشمندان و سیاست‌مداران، نظر مسلمانان را به اندیشه‌های خود و شعار اتحاد ملل اسلامی جلب کرد. سرانجام این روزنامه، در اثر فشارهای سیاسی برخی از دولت‌های آن زمان، در ماه ذیحجه همان سال (1301) پس از چند ماه انتشار در اروپا، هند، مصر، ایران و چندین کشور عربی توقیف شد.

* رحلت عالم ربانی آیت الله «سیدمحمد حسینی» معروف به «آقاجفی همدانی» مؤلف تفسیر «انوار درخشان» (1417 ق)
تفسیر انوار درخشان از جمله تفاسیر کامل فارسی دوران معاصر ایران است که با جهت‌گیریهای شیعی در قالب اصطلاحات و مفاهیم فلسفی و عرفانی نگاشته شده است. ویژگی مهم این تفسیر را باید در بحث‌های معنوی و اخلاقی و انسان‌شناسی این تفسیر دانست. نگارش این تفسیر با نثر و ادبیات فارسی در قالب فرهنگ عمومی حوزه‌های علمیه شیعه و ترکیب جمله‌های فارسی همراه با اصطلاحات عربی متداول است. گرچه این نثر در تمام مجلدات تفسیر یکسان نیست، اما در مجلدات نخست آن آمیختگی کلمات با اصطلاحات فلسفی و عرفانی بیشتر و در مجلدات بعدی نثر آن اندکی آسان‌تر و خوش‌خوان‌تر می‌گردد. در مجموع، مخاطبان تفسیر، افراد آگاه و آشنا با اصطلاحات علوم اسلامی و ادبیات عرب و اهل مطالعه در رشته تفسیراند، نه توده مردم.

* میلاد امام سجاد (ع)، بنا بر روایتی

ولادت امام سجاد (ع) به روایتی در تاریخ یکشنبه پانزدهم جمادی‌الاولی سال ۳۸ هجری قمری و به روایت دیگر، در پنجم شعبان‌المعظم همان سال در مدینه به وقوع پیوست. مادر مکرمه‌ی آن حضرت، شهربانو و پدر بزرگوارشان حضرت امام حسین (ع) می‌باشند. سجاد و زین‌العابدین از القاب مشهور آن امام همام می‌باشد که این القاب به دلیل کثرت عبادت به آن حضرت اطلاق شده است. آن امام عظیم‌الشأن در طول عمر پربرکتشان و در حوزه‌ی سیاسی برای پیش راندن مسلمانان به سوی نفرت از بنی‌امیه و افزودن حس مبارزه‌جویی با آنان، تلاش‌های مؤثری را به انجام رساندند و در فرصت‌های مختلف، مردم را بر ضد امویان تحریک می‌کردند. آن امام بزرگوار برای آگاهی مردم، شیوه‌ی دعا را به کار گرفتند، به گونه‌ای که به گفته‌ی بسیاری از عالمان علوم اسلامی، دعا‌های آن حضرت، بازگوکننده‌ی رویدادهای عصر آن حضرت‌اند. صحیفه‌ی سجادیه که به زبور آل محمد (ص) مشهور است، اثر بی‌همتایی می‌باشد که در جهان اسلام، پیوسته مورد توجه بزرگان و علما و مصنفان قرار گرفته است.
17 مارس درگذر تاریخ

* امضای «معاهده بروکسل» پس از پایان جنگ جهانی دوم (1948م)

با پایان جنگ جهانی دوم، دول اروپایی که سابقه و نتیجه خونین دو جنگ وسیع در قرن بیستم را در نظر گرفته بودند، برای حاکمیت صلح و آرامش و درنتیجه، بازسازی اروپای ویران، تمهیدات متعددی اندیشیدند. یکی از این کارها، انعقاد پیمان بروکسل بود که در این شهر به امضای وزیران خارجه انگلستان، فرانسه، بلژیک، هلند و لوکزامبورگ رسید. بر اساس مفاد این معاهده که در 17 مارس 1948م منعقد گردید، دولت‌های امضا کننده متعهد شدند که حداقل به مدت پنجاه سال، در امور سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی خود متحد باقی بمانند. چندی بعد، در سال 1949م کشورهای آلمان غربی و ایتالیا نیز به این پیمان ملحق شدند. این سازمان پس از عضویت دیگر کشورهای اروپایی، به عنوان اتحادیه اروپای غربی به کار خود ادامه داد و با فروپاشی بلوک شرق، اتحادیه اروپا شکل گرفت.

* فتح «بیت‌المقدس» توسط مسلمانان در زمان خلیفه دوم (636م)

در جریان گسترش متصرفات اسلامی، اولین نبرد مسلمانان با رومی‌ها در شمال دریای سرخ روی داد. در دوران حکومت خلیفه

دوم، سپاه مسلمانان، رومیان را شکست داد و جنوب فلسطین و بیت المقدس در 17 مارس سال 636م به تصرف لشکریان اسلام درآمد. پس از این شکست، امپراتور روم سپاه عظیمی به سرزمین فلسطین فرستاد اما در نبردی که در فلسطین به وقوع پیوست، رومی‌ها بار دیگر به سختی از لشکر اسلام شکست خوردند و در پایان نبرد، فرمانده سپاه روم کشته شد و دمشق به تصرف مسلمانان درآمد. از آن پس مسلمانان در فلسطین و شام مستقر شدند و در دوران حکومت بنی عباس، تابع مرکز خلافت در بغداد بودند. اما در دوران خلافت فاطمیون در مصر، فلسطین، بخشی از قلمرو فاطمی‌ها شد. از 1097م مسیحیان، جنگ‌های صلیبی را برای تصرف بیت المقدس آغاز کردند و پس از چندین بار رد و بدل شدن این شهر بین طرفین، سرانجام در 1250م، بیت المقدس توسط صلاح الدین ایوبی سردار مسلمان آزاد شد و از آن پس در دست مسلمانان باقی ماند.

* روز ملی «ایرلند»

ایرلند جزیره‌ای است در اقیانوس اطلس که در اروپای غربی و غرب انگلستان و به وسعت 285/70 کیلومتر مربع واقع شده است. جمعیت ایرلند در حدود 3/700/000 نفر است که پیش‌بینی می‌شود این جمعیت تا سال 2025م در حدود 5/4 میلیون نفر گردد. قسمت کوچکی از شمال شرقی این جزیره که اکثریت آن پیرو مذهب پروتستان هستند به انگلستان تعلق دارد و باقی‌مانده آن، کشور مستقلی است. پایتخت ایرلند شهر دوبلین می‌باشد. بیش از 90 درصد از مردم ایرلند پیرو مذهب کاتولیک هستند. نظام سیاسی ایرلند جمهوری است. ایرلند عمدتاً یک کشور کشاورزی است و محصولات کشاورزی و گوشت و لبنیات، اقلام عمده صادرات آن را تشکیل می‌دهند. زبان رسمی جمهوری ایرلند، ایرلندی و انگلیسی است و اکثریت قریب به مطلق جمعیت آن، دارای ملیت ایرلندی می‌باشد. واحد پول این کشور پوند ایرلند بود که بعد از پیوستن این کشور به اتحادیه اروپا و رواج یافتن پول واحد اروپایی، یورو جای‌گزین آن گردید. از شهرهای مهم آن می‌توان از کرک، لیمریک و گالوی نام برد. ایرلند تا قرن 12 میلادی کشوری مستقل از انگلستان بود ولی از این قرن به بعد در دوران سلطنت هنری دوم، پادشاه انگلستان، تحت سلطه انگلیسی‌ها قرار گرفت. ولی ایرلندی‌ها حاضر به تبعیت از مذهب پروتستانی انگلیسی‌ها نشدند و درگیری میان ایرلندی‌ها و انگلیسی‌ها شدت یافت. مبارزات استقلال‌طلبانه مردم ایرلند تا قرن 19 ادامه یافت. تا اینکه این کشور در 6 دسامبر 1921م به استقلال از انگلستان نائل آمد. ایرلند در جنگ جهانی دوم بی‌طرف ماند و در سال 1949 با خروج از جامعه کشورهای مشترک‌المنافع، جدایی و استقلال کامل خود را از انگلستان اعلام داشت. هفدهم مارس روز سنت پاتریک در ایرلند به عنوان روز ملی این کشور نام گرفته است.

* درگذشت «ایرن کوری» فرزند «ماری کوری» کاشف رادیواکتیویته مصنوعی (1956م)

خانم ایرن کوری فرزند پیر و ماری کوری، شیمی‌دان و فیزیک‌دان بزرگ فرانسوی، در 12 سپتامبر 1897م در پاریس به دنیا آمد. هرچند وی در کودکی پدر دانشمندش پیر کوری را از دست داد ولی تحت نظر پدر بزرگ و مادر فیزیک دان خود، ماری کوری، با علوم پایه آشنا شد و به همراه مادر، کار در آزمایشگاه انیستیتو رادیوم را آغاز کرد. ایرن پس از جنگ جهانی اول به تحصیل خود در دانشگاه سوربن ادامه داد و پس از پایان تحصیلات و اخذ دکترای خود، با ژان فردریک ژولیو کوری، که او نیز فیزیک‌دان‌ی مستعد و یکی از دستیاران مادرش بود ازدواج کرد. این زوج دانشمند به زودی کار مشترک خود را با ایجاد قوی‌ترین منبع اشعه آلفا و تهیه یک نمونه خالص پولونیوم آغاز کردند. اگرچه عملیات جداسازی این فلز، بسیار خطرناک و تشعشعات قوی پولونیوم نیز بیشتر از آن زبان‌بخش بود و ذره ذره خون ایرن و همسرش را آلوده می‌ساخت، ولی باز هم دست از آزمایش برنداشتند. این دو در خلال سال 1932م به مطالعه خواص نوترون و شرایط انتشار آن و اندازه‌گیری جرم نوترون پرداختند و موفق به کشف انواع جدیدی از واکنش‌های هسته‌ای شدند. ایرن کوری به همراه همسر خود، در سال 1934م پس از آزمایش‌های طاقت‌فرسا، پدیده رادیواکتیویته مصنوعی را کشف کردند و به این وسیله اثبات نمودند که می‌توان از راه مصنوعی، یک عنصر رادیواکتیو را ایجاد کرد. این زوج دانشمند به خاطر این کشف، در سال 1935م جایز نوبل شیمی را کسب نمودند و ایرن کوری به عضویت چندین مرکز علمی مهم درآمد. با این حال ایرن کوری به دلیل ابتلا به سرطان خون که از کار مدام با رادیواکتیو عارض شده بود، سرانجام در روز هفدهم مارس 1956م در پنجاه و نه سالگی درگذشت و در کنار پدر و مادرش به خاک سپرده شد.

* پرده برداری از تندیس فردوسی در میدان فردوسی تهران

میدان فردوسی یکی از میدان‌های مهم شهر تهران است. در محور شرقی-غربی، خیابان انقلاب اسلامی، در محور شمال، خیابان سپهبد قرنی و در محور جنوب، خیابان فردوسی این میدان را قطع می‌کنند. تندیس این میدان توسط استاد ابوالحسن صدیقی ساخته شده است.